

Slovenski jezik

Glasilo Slavističnega društva

Letnik IV.

Uredili

Janez Logar   Jakob Šolar   dr. Franc Tomšič

1941

Izdalo Slavistično društvo v Ljubljani

Zapiski

Kopitarjev lastnoročni pripis na Cvetni triodi iz l. 1563.

Zanimanje za Kopitarja je v zadnjem času (prim. M. Vasmer, B. Kopitars Briefwechsel mit Jakob Grimm. Berlin 1938; K. Paul, Pavel Josef Šafařík a Bartoloměj Kopitar. V Praze 1938 i. dr.) zopet oživel. Njegov mednarodni znanstveni pomen vse raste, pa vsaka črtica od njega in o njem upravičeno vzbuja pozornost. Gori navedeni pripis je posebno mikaven še zbog tega, ker Kopitar v njem omenja svojega zvestega učenca Vuka Karadžića. Napisal ga je, kakor se razvidi iz fak-

in exemplo hujus ipsius editionis, quod servat
Ecclesia civitatis Krágujevay, in medijs foris Serbiae. ^{Triod}
vidit D^{ns} Vuk Karadžić etiam reliqua duo
folia hujus quaternionis. Ee, in usque norman
editonis Stephani de Scodra, annum 1563,
mens. Dec. 24. (ergo recte SepiKow habet 1562).
Въ страницахъ македонскихъ, въ свѣдѣнствѣ
Въ граде скендерѣ, маистроу камилу
занети.
hanc ipsam editionem habet nunc (1828) & Biblioth. Cas. Vind.
character idem plane qui Vincinti.

simila, l. 1828, in sicer na notranjo stran zadnjih platnic l. 1563 v Skadru tiskane srbskocerkvenslovanske t. zv. Cvetne triodi (трипесньны по tripesenskih kanonih božjih služb) ali pentikostarja za čas od cvetne nedelje do nedelje vseh svetih, prve po binkoštih, medtem ko obsega prvi del, t. zv. Postna triod službe božje od začetka velikega posta pa do Cvetne nedelje. Kakor vemo iz obširne grške legende o sv. Klimentu, učencu slovanskih apostolov, je ta priredil Cvetno triod (Fr. Miklošič, Vita Clementis, cap. XXVI Vindobonae 1847, str. 31).

Izvod skadrskega tiska Cvetne triodi, v katerem je pripis, se hrani sedaj v ljubljanski Univerzitetni biblioteki (Sign. 19279. V. 3 b. 2 9) iz nekdanje Kopitarjeve, po „Verzeichniss der in die Verlassenschaft des Herrn Bartholom. Kopitar gehörigen werthvollen Bücher und Handschriften“ (Wien 1845, str. 43) „922 Triod pentecostarium. Fol. Venetiis 1563. (rarus). Holz.“ Navedba „Venetiis“ ni pravilna (prim. P. J. Šafařík, Geschichte der serbischen Literatur. Prag 1865, str. 272, 286; Љ. Стојановић, Старе српске штампарије. Београд 1902, str. 37, pos. odt. iz Сру. Књиж. Гласника). Kopitarjevemu izvodu manjkata zadnja dva lista zadnje kvaternije, zaznamenovane Ee. Popoln izvod je sestajal iz 28 kvaternij z 224 listi in folio, od katerih je bil zadnji bel. Po opisu I. Karatajeva, Описаніе славяно-русскихъ книгъ напечат. кирилловскими буквами I съ 1491 по 1652 (Санктпетер-

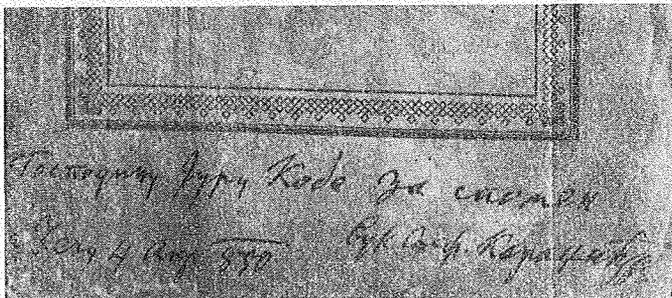
бургъ 1883. Сборникъ отдѣл. русс. языка и словесн. Имп. Акад. Наукъ т. XXXIV, № 2, str. 142, 145—146) stoji na koncu 223. l. popolnih izvodov: Свѣдѣнїи се сна божества на книга ѿ рождества, ꙗсѣа × ѧ. ф. ѧ. г. (1563) мѣсца децмбра, на к. д. (24.), въ странахъ македонскихъ въ штъчсво въ граде скендери, манстро калмла занети (prim faksimile). Od Kopitarja navedeni Sorikow je V. C. Сопиковъ (1765—1818). Опытъ россійской библиографїи или полный словарь сочиненїи и переводовъ, напечатанныхъ на словенскомъ и россійскомъ языкахъ отъ начала заведенїя типографїи до 1813 года I—V. (Спб. 1813—1821) „Biblioth. Caes. Vind.“ je prejšnja dunajska dvorna knjižnica, sedaj „National-Bibliothek“. „Vincetii“ je izdaja Postne triodi, tiskane v Benetkah l. 1561 na stroške Vincenca Vukovića (gl. Narodna enciklopedija IV, 723 „Štamparije stare srpske“; ЈБ. Стојановић l. c. 12 sl.; S. M. Štedimlija, Božidar Vuković i mletački štampari u XVI vijeku. Zagreb 1939, str. 20). V Kopitarjevi knjižnici sta bila kar dva izvoda te izdaje, prim. „Verzeichniss“ (str. 42) „910 Tridion (Kirchengesänge). Fol. Venetiis Vincenzo 1561. Holzbd. 911 — idem liber, eademque editio“. Sedaj je oboje v ljubljanski univerzitetni biblioteki. Na prvem listu stoji gori na začetku ѿ рождства ꙗсѣа × ѧ. ф. ѧ. г. (1560 s pomoto ч nam. ѧ, prim. на koncu knjige Свѣдѣнїи се сна божества . . . × ѧ. ф. ѧ. г. мѣсца генуяра на ѧ.) шлана ѧ мнетке, кнцѣце де господнѣ божидара върокъ ѿ старца, t. j. Starčeva, samostana s cerkvijo Gorica Sv. starca Makarija na malem otoku v Skaderskem jezeru (Nardna enciklopedija IV, 455).

Rajko Nahtigal

Vuk Stefanović Karadžić Juriju Kobetu

Jurij Kobe Sodévski se je bavil z narodopisjem, in sicer menda prvi med Slovenci pod vplivom spisov Vuka Stefanovića Karadžića. V literaturi o njem (SBL I, 476) pa ni nikjer sledu o tem, da bi bil ta Vrazov dopisnik in sotrudnik ilirske »Danice« v dopisni zvezi tudi z velikim Srbom.

Učiteljska knjižnica drž. realne gimnazije v Novem mestu hrani med častitljivimi starinami »Srpske narodne poslovice i druge različne kao i one u običaj uzete riječi. Izdao ih Vuk Stef. Karadžić. U Beču u štampariji Jermenskoga manastira 1849« s temle lastnoročnim avtorjevim posvetilom na ovojni naslovni strani: Господину Юрју Кобѣ за спомен. у Бечу 4 Апр. 850 Вук Стеф. Караџић

Enako posvetilo z istim datumom ima tudi »Novi zavjet« (Beč 1847), ki ga sedaj hrani slovenski seminar ljubljanske univerze kot posebno zanimivost. (Zgodovina slovenske univerze do l. 1929, str. 347.)

Knjiga je bila prvotno v inventarju dijaške knjižnice. V »Programu« za 1883/84, str. 49, navaja kustos profesor p. Ladislav Hrovat med prirastkom v tem letu razen »Srpskih narodnih poslovic« še tale Vukova dela: »Srpski Rječnik, Srpske narodne pjesme, Jezik i običaji Srbâ« — vsa kot darilo Ign. Saleharja.

Od koga in kdaj jih je dobil darovalec, tedaj že nad deset let kaplan na Trebelnem (roj. 13. oktobra 1841, ord. 31. julija 1871)? Od prvotnega lastnika, ki je umrl 29. junija 1858 na Čatežu, osebno še kot dijak gotovo ne, verjetno od njegovih dedičev že kot bogoslovec ali kaplan. Šele srečna najdba zapuščine čateškega »hudega Slovenca« bi utegnila posvetiti v vprašanje o stikih med Vukom in Kobetom.

Alojz Turk